

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
ДРУГА ДИСЦИПЛІНАРНА ПАЛАТА
РІШЕННЯ

29 березня 2017 року

Київ

№ 624/2дп/15-17

Про притягнення судді Вищого господарського суду України Запороженка М.Д. до дисциплінарної відповідальності

Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя у складі головуючого – Бойка А.М., членів Артеменка І.А., Волковицької Н.О., заслухавши доповідача – члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Нежуру В.А., розглянувши дисциплінарну справу, відкриту за зверненням голови Вищого господарського суду України Львова Б.Ю. від 19 листопада 2015 року стосовно судді Вищого господарського суду України Запороженка Михайла Дмитровича,

встановила:

Запороженко Михайло Дмитрович Указом Президента України від 26 квітня 2000 року № 626/2000 призначений строком на п'ять років на посаду судді арбітражного суду Донецької області. Указом Президента України від 12 січня 2004 року № 32/2004 у межах п'ятирічного строку призначений на посаду судді Донецького апеляційного господарського суду. Постановою Верховної Ради України від 19 травня 2005 року № 2585-IV обраний на посаду судді Донецького апеляційного господарського суду безстроково. Постановою Верховної Ради України від 22 вересня 2011 року № 3784-VI обраний на посаду судді Вищого господарського суду України.

До Вищої ради юстиції 23 листопада 2015 року надійшло звернення голови Вищого господарського суду України Львова Б.Ю. від 19 листопада 2015 року № 01-15/2153/15 щодо внесення подання про звільнення Запороженка М.Д. з посади судді Вищого господарського суду України за порушення присяги.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу матеріалів між членами Вищої ради юстиції від 24 листопада 2015 року зазначене звернення передано члену Вищої ради юстиції Нежурі В.А. для проведення перевірки.

Ухвалою Вищої ради юстиції від 20 липня 2016 року відкрито дисциплінарну справу стосовно судді Вищого господарського суду України Запороженка М.Д.

На засіданні 13 вересня 2016 року дисциплінарна секція Вищої ради юстиції рекомендувала Вищій раді юстиції прийняти рішення про внесення подання до Верховної Ради України про звільнення Запороженка М.Д. з посади судді Вищого господарського суду України у зв'язку з порушенням присяги.

На засіданні Вищої ради юстиції 22 вересня 2016 року розгляд цієї дисциплінарної справи було відкладено у зв'язку з неявкою судді.

Відповідно до пункту 32 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 року заяви (скарги) щодо поведінки суддів Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого адміністративного суду України, Вищого господарського суду України, а також дисциплінарні справи, порушені Вищою радою юстиції до набрання чинності цим законом, рішення стосовно яких не прийнято, передаються дисциплінарним органам Вищої ради правосуддя для розгляду та прийняття рішень. Ухвалюючи рішення за результатами розгляду таких дисциплінарних справ, дисциплінарні органи Вищої ради правосуддя застосовують дисциплінарні стягнення, визначені цим Законом. Дисциплінарні справи, відкриті до набрання чинності цим Законом, розглядаються дисциплінарними органами Вищої ради правосуддя у порядку, який діяв на день відкриття дисциплінарної справи.

Статтею 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та частиною другою статті 42 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що дисциплінарні провадження щодо суддів здійснюють Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя.

Згідно з частинами другою та третьою статті 26 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя утворює Дисциплінарні палати з числа членів Вищої ради правосуддя, визначає кількість Дисциплінарних палат та кількісний склад кожної палати з урахуванням вимог цього Закону.

Рішенням Вищої ради правосуддя № 184/0/15-17 від 2 лютого 2017 року у Вищій раді правосуддя утворено три Дисциплінарні палати, визначено кількісний склад кожної Дисциплінарної палати та затверджено їх персональний склад.

Відповідно до пункту 12.45 Регламенту Вищої ради правосуддя дисциплінарні справи, відкриті Вищою радою юстиції, передаються на розгляд до Дисциплінарної палати, до складу якої входить член Ради, який є доповідачем у цій справі, та розглядаються в порядку, передбаченому пунктом 32 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів», з урахуванням особливостей, визначених Регламентом.

Таким чином, розгляд дисциплінарної справи, відкритої стосовно судді Запорощенко М.Д., продовжено Другою Дисциплінарною палатою Вищої ради правосуддя.

Дослідивши матеріали перевірки, заслухавши доповідача – члена Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Нежуру В.А., вивчивши матеріали дисциплінарної справи, Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя встановила таке.

Відповідно до наказу Голови Вищого господарського суду України від 12 травня 2015 року № 148-в Запорощенко М.Д. у період з 18 травня по 30 червня 2015 року перебував у відпустці, але після її закінчення 1 липня 2015 року на роботу не вийшов, про причини своєї відсутності на робочому місці не повідомив.

Телефонний зв'язок із Запорощенко М.Д. та членами його сім'ї відсутній.

Жодних документів на підтвердження поважності причин його відсутності на роботі суддя Запорощенко М.Д. не надав, місце свого перебування не повідомив.

7 липня 2015 року на адресу Голови Вищого господарського суду України надійшла телеграма з міста Москва (Російська Федерація), в якій Запорощенко М.Д. повідомив, що перебуває на лікуванні за межами України, дату повернення на територію України повідомить пізніше.

Вищий господарський суд України неодноразово звертався до управління поліції у Печерському районі Головного управління Національної поліції у місті Києві та Служби безпеки України з проханням про здійснення заходів щодо встановлення фактичного місцезнаходження Запорощенко М.Д.

Штаб антитерористичного центру при Службі безпеки України листом від 10 серпня 2015 року № 33/2/1-9067 повідомив, що інформацію щодо Запорощенко М.Д. враховано в роботі Міжвідомчого центру допомоги громадянам у питаннях звільнення полонених, заручників та віднайдення зниклих безвісти.

Станом на 19 листопада 2015 року інформації про здійснення заходів щодо встановлення фактичного місцезнаходження Запорощенко М.Д. від управління поліції Печерського району Головного управління Національної поліції у місті Києві не надходило.

Про відсутність судді Запорощенко М.Д. на робочому місці щоденно складаються відповідні акти.

Офіційною інформацією про місцезнаходження Запорощенко М.Д. Вищий господарський суд України не володіє. Однак, за неперевіреними даними, суддя Запорощенко М.Д. перебуває на тимчасово окупованій території (в Автономній Республіці Крим).

Частиною четвертою, пунктами 1, 6 частини п'ятої статті 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року передбачено, що суддя повинен додержуватися присяги, зобов'язаний своєчасно, справедливо та безсторонньо розглядати і вирішувати судові

справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства, подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 56 цього Закону присяга судді вимагає від нього об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно, справедливо та кваліфіковано здійснювати правосуддя від імені України, керуючись принципом верховенства права, підкоряючись лише закону, чесно і сумлінно здійснювати повноваження та виконувати обов'язки судді, дотримуватися етичних принципів і правил поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді або підривають авторитет правосуддя.

Вказані норми Закону кореспондуються зі статтями 56, 57 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у чинній редакції.

Матеріали перевірки вказують на те, що суддя Запорощенко М.Д. визначених законом обов'язків судді не виконує, з 1 липня 2015 року без поважних причин на робочому місці не з'являється, ймовірно, перебуває на тимчасово окупованій території України, на зв'язок із керівництвом Вищого господарського суду України не виходить.

Таким чином, наведені обставини свідчать про наявність у діях судді Запорощенко М.Д. ознак порушення присяги.

Пунктами 1, 2 статті 116 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року було передбачено, що суддя звільняється з посади у разі порушення ним присяги судді на підставі положень пункту 5 частини п'ятої статті 126 Конституції України, а факти, які свідчать про порушення суддею присяги, мають бути встановлені Вищою радою юстиції, зокрема, щодо суддів вищих спеціалізованих судів.

За змістом частини другої статті 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року подання про звільнення судді з посади з підстав порушення присяги може бути внесено, зокрема, у разі, якщо суддя вчинив дії, що порочать звання судді або підривають авторитет правосуддя.

З набранням чинності 30 вересня 2016 року Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» стаття 126 Конституції України, яка визначає перелік підстав для звільнення судді, викладена у новій редакції.

Пунктом 3 частини п'ятої статті 126 Конституції України та статтею 115 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що підставою для звільнення судді є вчинення істотного дисциплінарного проступку, грубе чи систематичне нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді.

Відповідно до пункту 1 частини дев'ятої статті 109 цього Закону істотним дисциплінарним проступком або грубим нехтуванням обов'язками судді, що є несумісним зі статусом судді або виявляє його невідповідність займаній посаді, може бути визнаний, зокрема, факт допущення суддею поведінки, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя, у тому числі в питаннях моралі, чесності, непідкупності, відповідності способу

життя судді його статусу, дотримання інших етичних норм та стандартів поведінки, які забезпечують суспільну довіру до суду.

З огляду на викладене дії, які раніше охоплювалися порушенням суддею присяги, згідно з чинним законодавством охоплюються ознаками складу істотного дисциплінарного проступку або грубого нехтування обов'язками судді, що є несумісним зі статусом судді.

Отже, виявлені в ході дисциплінарного провадження відомості вказують на вчинення суддею Запорощенком М.Д. дій, які свідчать про систематичне нехтування обов'язками, несумісне зі статусом судді, зокрема суддя допустив поведінку, що порочить звання судді та підриває авторитет правосуддя, і це є підставою для звільнення з посади судді.

Виходячи зі змісту частини другої статті 109 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та частини п'ятої статті 50 Закону України Про Вищу раду правосуддя», під час обрання виду дисциплінарного стягнення стосовно судді враховуються характер дисциплінарного проступку, його наслідки, особа судді, ступінь його вини, наявність інших дисциплінарних стягнень, інші обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне стягнення застосовується з урахуванням принципу пропорційності.

Суддя Запорощенко М.Д. характеризується позитивно, тривалий час працює на посаді судді, за час роботи до дисциплінарної відповідальності не притягався.

Діюче законодавство встановлює строк застосування дисциплінарного стягнення до судді не пізніше трьох років із дня вчинення проступку без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці чи здійснення відповідного дисциплінарного провадження (частина одинадцята статті 109 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Таким чином, строк застосування стосовно вказаного вище судді дисциплінарного стягнення у виді звільнення з посади не закінчився.

У зв'язку із зазначеним вище Друга Дисциплінарна палата вважає за необхідне притягнути суддю Вищого господарського суду України Запорощенка М.Д. до дисциплінарної відповідальності у виді внесення подання Вищій раді правосуддя про звільнення його з посади судді.

На підставі викладеного, керуючись статтями 49–50 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтями 106, 108–109, пунктом 32 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пунктами 12.22–12.23, 12.36, 12.39 Регламенту Вищої ради правосуддя, Друга Дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя

вирішила:

притягнути суддю Вищого господарського суду України Запорощенка Михайла Дмитровича до дисциплінарної відповідальності та застосувати до

нього дисциплінарне стягнення у виді внесення подання Вищій раді правосуддя про звільнення його з посади судді.

Рішення Другої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя може бути оскаржене до Вищої ради правосуддя в порядку і строки, встановлені статтею 51 Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

**Головуючий на засіданні
Другої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя**

А.М. Бойко

**Члени Другої Дисциплінарної
палати Вищої ради правосуддя**

І.А. Артеменко

Н.О. Волковицька